

Bruselj, 16. oktober 2023
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0373(COD)

14248/23
ADD 6

ENV 1129
MI 862
IND 535
CONSOM 367
COMPET 996
MARE 22
PECHE 439
RECH 452
SAN 593
ENT 215
ECOFIN 1053
CODEC 1895
IA 259

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	16. oktober 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	SWD(2023) 333 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA <i>Spremni dokument</i> k Predlogu UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o preprečevanju izgube plastičnih peletov za zmanjšanje onesnaževanja z mikroplastiko

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2023) 333 final.

Priloga: SWD(2023) 333 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.10.2023
SWD(2023) 333 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument

k Predlogu UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o preprečevanju izgube plastičnih peletov za zmanjšanje onesnaževanja z mikroplastiko

{COM(2023) 645 final} - {SEC(2023) 346 final} - {SWD(2023) 330 final} -
{SWD(2023) 332 final}

A. Nujnost ukrepanja
V čem je težava in zakaj je to težava na ravni EU?
Plastični peleti se zaradi svoje narave in velikosti štejejo za mikroplastiko. Onesnaževanje z mikroplastiko vse bolj vzbuja zaskrbljenost javnosti in znanstvenikov. Mikroplastika je prisotna v okolju zaradi (1) razgradnje večjih kosov plastike, ki se neustrezno odvržejo, odstranijo ali pustijo v okolju, (2) uporabe izdelkov, ki vsebujejo namerno dodano mikroplastiko, in (3) nenamernih izpustov mikroplastike. Cilj te pobude je obravnavati en vir teh nenamernih izpustov po predhodni preiskavi za določitev in opredelitev glavnih virov.   Ta pobuda je osredotočena na plastične pelete, kar je krovni izraz, ki zajema surovine za vse plastične izdelke, ki se lahko pojavljajo v različnih oblikah (peleti, kosmiči, prah itd.). Če se peleti izgubijo v okolje, veljajo za tretji največji vir mikroplastike, izpuščene v okolje. Ta študija ocenjuje, da se vsako leto izgubi od 52 do 184 tisoč ton peletov (podatki za leto 2019). Ko peleti pridejo v okolje, jih je skoraj nemogoče zajeti, saj so zelo mobilni, znano pa je tudi, da jih zaužijejo številni organizmi in živali, zato povzročajo škodo biotski raznovrstnosti in ekosistemom, potencialno pa so škodljivi tudi za zdravje ljudi. Peleti lahko razpadejo na manjše delce, ki lahko zaradi večjega števila in manjše velikosti povzročijo še večjo škodo. Izguba peletov se pojavlja v vseh fazah dobavne verige (proizvajalci, predelovalci, izvajalci recikliranja, ponudniki storitev prevoza in skladiščenja, čistilne postaje za cisterne), predvsem zaradi slabih praks ravnanja s peleti, zato se ji je v veliki meri mogoče izogniti.   Slabe prakse ravnanja s peleti so posledica več dejavnikov: - v celotni dobavni verigi primanjkuje ozaveščenosti o obsegu te izgube, njenih učinkih in o tem, kako jo preprečiti;   - ni gospodarske spodbude za zmanjšanje izgube peletov, saj povzročena škoda ni vključena v ceno peletov, in   - trenutno ni regulativnega okvira, ki bi celovito obravnaval ravnanje s peleti v celotni dobavni verigi.
Kaj bi bilo treba doseči?
Ta pobuda pomembno prispeva k izpolnjevanju zavez iz evropskega zelenega dogovora, strategije za plastiko, akcijskega načrta za krožno gospodarstvo in akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje. Njen cilj je zmanjšati onesnaževanje, povezano z mikroplastiko, s preprečevanjem in zmanjševanjem izgube peletov v okolje, ki je posledica sedanjih praks ravnanja s peleti. To se kaže v treh posebnih ciljih: (1) zmanjšati in preprečiti izgubo peletov v obsegu, da se doseže raven, ki je skladna s ciljem Komisije za 30-odstotno zmanjšanje mikroplastike, izpuščene v okolje, do leta 2030 (v primerjavi z ravnmi iz leta 2016);   (2) izboljšati informacije o razsežnosti izgube peletov v celotni dobavni verigi in   (3) zagotoviti ustrezno blažitev vplivov povezanih ukrepov na MSP, ki so vključena v dobavno verigo.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU (subsidiarnost)?
Onesnaževanje s peleti je čezmejno vprašanje zaradi mobilnosti peletov v okolju ter čezmejne narave ravnanja s peleti in dobavnih verig. Samo z nacionalnimi ukrepi tega problema ni mogoče rešiti, ukrepanje na ravni EU pa bo zagotovilo visoko raven varstva okolja po vsej EU.   Ukrepanje na ravni EU bo preprečilo razdrobljenost notranjega trga, saj bo zagotovilo, da bodo za vse gospodarske subjekte veljala enaka pravila, s čimer se bodo vzpostavili enaki konkurenčni pogoji.

Tako ukrepanje bo pomagalo zajeti celotno dobavno verigo in bo stroškovno učinkovitejše od sektorskih ali nacionalnih ukrepov.

B. Rešitve

Katere so različne možnosti za doseg ciljev? Ali ima katera od njih prednost?

Na podlagi pregleda literature in prispevkov deležnikov (k začetni oceni učinka, pri odprtem javnem posvetovanju in k ciljni raziskavi MSP) so bile preučene štiri možnosti politike:

možnost 1: obvezna standardizirana metodologija za merjenje izgube peletov;

možnost 2: obvezne zahteve (na podlagi dobrih praks v industriji, npr. programa Operation Clean Sweep) za preprečevanje in zmanjšanje izgube peletov v novi zakonodaji EU z obveznim certificiranjem podjetij in tremi podmožnostmi z manj strogimi zahtevami za:

2a: mikro podjetja;

2b: mikro in mala podjetja;

2c: mikro, mala in srednja podjetja;

možnost 3: izboljšana embalaža za logistiko peletov in

možnost 4: cilj EU za zmanjšanje izgube peletov.

Najprimernejša možnost je bila oblikovana z združitvijo stroškovno najučinkovitejših in najustreznejših možnosti glede na pričakovane okoljske, gospodarske in družbene posledice, njihove upravne stroške ter njihovo uspešnost, učinkovitost, skladnost in sorazmernost.

Prednostna možnost politike je kombinacija možnosti 1 (obvezna standardizirana metodologija za merjenje izgube peletov) in podmožnosti 2b (obvezne zahteve v novi zakonodaji EU z manj strogimi zahtevami za mikro in mala podjetja). Z možnostjo 1 se bodo izboljšale informacije o razsežnosti izgube peletov v celotni dobavni verigi (cilj 2). S podmožnostjo 2b se bo neposredno zmanjšala količina peletov, ki se izgubijo v okolju EU (cilj 1), hkrati pa ublažili vsi vplivi na MSP v dobavni verigi (cilj 3).

Potencial zmanjšanja za vsako možnost politike je bil ocenjen in izražen z razponom zaradi določene negotovosti glede izhodiščne vrednosti izgube peletov. Vendar je primerjava različnih možnosti razmeroma zanesljiva, saj kaže, kako so možnosti razvrščene.

Kakšna so stališča različnih deležnikov? Kdo podpira katero možnost?

Med odprtim javnim posvetovanjem se je približno 80 % vprašancev strinjalo, da je onesnaženje z mikroplastiko nevarno za okolje in zdravje ljudi. Večina se je strinjala, da je ravnanje pri sedanjih dejavnostih, povezanih s peleti, neustrezno, 87 % vprašancev pa je pozvalo k vzpostavitvi celovitega zakonodajnega sistema na ravni EU za podjetja, ki ravna s peleti.

Nevladne organizacije odločno podpirajo uvedbo usklajenih obveznih zahtev na ravni EU. Proizvajalci tudi menijo, da bi se te zahteve enostavno in hitro izvajale, če bi temeljile na njihovi obstoječi shemi certificiranja (Operation Clean Sweep). Tudi izvajalci recikliranja se zavzemajo za zahteve na ravni EU, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji. Predelovalci, ki jih večinoma sestavljajo MSP, so poročali, da bi bilo nekatere zahteve težko uresničiti zaradi omejenih virov.

Med ciljno usmerjeno anketo za MSP so mikro in mala podjetja navedla, da bi bili stroški izpolnjevanja nekaterih obveznih zahtev zanje preveliko breme, večina vprašanih pa je kot podporne ukrepe, ki bi jim najbolj pomagali pri spopadanju z izgubo peletov, navedla finančno podporo in standard merjenja.

Prednostna možnost je torej v skladu s stališči deležnikov in bi morala biti sprejemljiva za zadevne deležnike in širšo javnost.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti?
Ukrepi iz prednostne možnosti zagotavljajo, da za celotno dobavno verigo peletov v EU veljajo enake obvezne zahteve. Pričakuje se, da bo ta možnost prispevala k 60- do 83-odstotnemu zmanjšanju količine peletov, izpuščenih v okolje (25 do 141 tisoč ton/leto), in tako prispevala k približno četrtini skupnega cilja Komisije za 30-odstotno skupno zmanjšanje izpustov mikroplastike do leta 2030.   Zmanjšanje izgube peletov koristi okolju in gospodarstvu (npr. zaradi večje privlačnosti za turiste in večjega ulova rib zaradi manjše količine peletov v okolju). Poleg tega gre za previdnostni ukrep, ki preprečuje morebitno tveganje za zdravje ljudi. Stroški so nižji tudi za lokalne skupnosti na prizadetih območjih, ki jim ni treba financirati čiščenja po izgubi.   Poleg tega so zaradi standarda merjenja na voljo boljši podatki o izgubi peletov.   Podjetja ustvarijo nekaj prihrankov pri stroških, saj morajo uporabljati le en standard merjenja in izgubijo manj peletov. Koristi jim prinašajo tudi enaki konkurenčni pogoji zaradi samo enega sklopa obveznih zahtev.
Kakšni so stroški prednostne možnosti?
Dodaten strošek predlaganih ukrepov za podjetja naj bi znašal od 376 do 491 milijonov EUR na leto, saj bodo morala podjetja prilagoditi svoje ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje tveganja. Financirati bodo morala tudi zunanjo revizijo in certificiranje svojih ukrepov ter o tem uradno obvestiti javne organe. Standard merjenja bo sicer povzročil stroške začetne prilagoditve v višini od 1,3 do 3,2 milijona EUR, vendar bodo podjetja z njegovim izvajanjem dolgoročno prihranila denar, saj bodo za izpolnjevanje zahteve po ločenem poročanju o izgubi peletov v skladu z uredbo REACH morala uporabiti samo en postopek merjenja.   Javni organi v državah članicah bodo imeli nekaj dodatnih stroškov obdelave in izvrševanja, saj bodo morali vzpostaviti javni register certificiranih podjetij in zagotoviti skladnost z Uredbo. Vendar se bo to izravnilo s prihranki zaradi izoginitve čiščenja.   Potrošniki bodo lahko utrpeli manjše povečanje stroškov plastičnih izdelkov, če proizvajalci peletov ne bodo absorbirali manjšega povečanja stroškov peletov.
Kakšen bo vpliv na MSP in konkurenčnost?
V dobavni verigi peletov je velik delež MSP. Čeprav so proizvajalci in izvajalci recikliranja večinoma velika podjetja, je približno 89 % predelovalcev in približno 96 % logističnih podjetij MSP. Za oceno učinka prednostne možnosti na MSP je bila izvedena ciljno usmerjena anketa. Večina izmed 330 anketirancev je navedla, da bi bila sprejemljiva že manj stroga različica obveznih zahtev. To je bilo upoštevano z uporabo podmožnosti 2b, ki zmanjšuje raven zahtev za mikro in mala podjetja (npr. manj pogoste zunanje revizije, ni obveznosti vlaganja v nekatere drage kose opreme ali postopke). Kot so zahtevali anketiranci, prednostna možnost vključuje finančno in nefinančno podporo tem manjšim subjektom in predvideva možnost, da se jim zagotovi več časa za prilagoditev novim zahtevam.   Kar zadeva konkurenčnost sektorja plastičnih peletov v EU na splošno, ocenjeni stroški prednostne možnosti predstavljajo približno 0,13 % prometa, ki ga ustvari sektor plastike v EU, zato ne predstavljajo večje nevarnosti za konkurenčnost sektorja. Učinki bi lahko bili resnejši za MSP, vendar bi manj stroge zahteve za te gospodarske subjekte morale pripomoči k ublažitvi teh učinkov. Ukrepi se uporabljajo samo za dejavnosti v EU. To bo imelo zelo majhen negativen vpliv na mednarodno konkurenčnost gospodarskih subjektov iz EU. Vendar bodo gospodarski subjekti iz EU v prednosti, če oziroma ko bodo druge države sprejele podobne zahteve, npr. z mednarodnim sporazumom, kot je svetovni sporazum o onesnaževanju s plastiko.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Nastali bodo manjši stroški (313 000 EUR v prvem letu in 125 000 EUR na leto za EU), povezani z

obdelavo poročil o zunanji reviziji in izvrševanjem Uredbe.
Bo imela pobuda tudi druge pomembnejše učinke?
Ne.
Sorazmernost
Ocena te pobude je pokazala, da prednostna možnost ne presega tistega, kar je potrebno za doseg ciljev pobude. Usklajena je s tem, kar bi bilo po navedbah industrije primerno za učinkovito zmanjšanje izgube peletov, in vključuje manj stroge zahteve za mikro in mala podjetja, ki so navedla, da je to potrebno. S prednostno možnostjo se bodo znatno zmanjšali nenamerni izpusti mikroplastike ter s tem ustvarile koristi za okolje in morda tudi za zdravje ljudi, ki odtehtajo dodatne povezane stroške.
D. Spremljanje
Kdaj se bo politika pregledala?
Skupni cilj 30-odstotnega zmanjšanja mikroplastike, izpuščene v okolje, je določen za leto 2030. Napredek pri doseganju tega cilja bo ocenjen vsaki dve leti (2024, 2026, 2028, 2030) v poročilu o spremljanju ničelnega onesnaževanja. Po poročilu za leto 2030 bi se lahko izvedel pregled pobude.